

<SERMO 28>¹

<Sermo in quolibet sabbato per annum>

Sermo in quolibet sabbato per annum fratris Guielmi de Buscy

Inuenisti gratiam apud Deum.

1 Non dicit emisti² gratiam, quia gracia non cadit sub precio, Iob XXVIII: *Non adequabitur ei aurum et argentum, nec commutabuntur pro ea uasa aurea*; et Sap. VII: *Diuicias nichil esse duxi in comparacione³ illius. Omne aurum in comparacione illius quasi <h>arena est exigua* etc. Item non dicit meruisti <gratiam>, quia non⁴ sub merito cadit, quia iam non esset gracia. Ideo enim "dicitur gracia, quia gratis datur," sicut dicit Glossa super illud Ro. VI: *Gracia Dei, uita eterna*.

2 Nota ad presens, sicut alibi habes, quod quadruplex est gracia quam inueniunt quatuor genera hominum.

3 Prima <gracia> est erudicionis, de qua Apostolus: *Apparuit gracia Domini, nostri Ihesu Christi, erudiens nos* etc. Hanc inueniunt humiles, scilicet humiliter audientes uerbum Dei, unde in Actibus Apostolorum dicitur quod *adhuc loquente Petro uerba hec, occidit super omnes qui audiebant uerbum Spiritus sanctus*. Et Sapiens: *Audi tacens, et pro reuerencia* etc. Et beatus Iacobus: *Deus superbis resistit* etc. Et in Ecclesiastico: *Quanto magnus es* etc. Et II Reg. XIII: *Cadens Iob super faciem suam in terram, adorauit, et benedixit regi, et dixit: Hodie intellexit seruus tuus, quia inueni gratiam in oculis tuis, domine mi rex*.

4 Secunda gracia est iustificacionis, de qua dicit Apostolus: *Omnes enim peccauerunt* etc. Hanc inueniunt penitentes, Iere.: *Inuenit gratiam in deserto populus qui remanserat <a> gladio*. Maria, <que> inuenit gratiam, interpretatur amarum mare.

5 Tercia gracia est gracia redemptionis. Hanc inueniunt frequenter Dei beneficia memorantes, Exod. XXIII: *Ostende michi faciem tuam, ut sciam te, [255ra] et inueniam gratiam ante oculos tuos* — ut sciam te, id est ut habeam agnitionem beneficiorum tuorum, et sic inueniam gratiam.

6 Set que est ista gracia⁵ quam petit sibi ostendi ad inueniendam gratiam? Isti facies est illa facies quadruplex de qua Ezech. I: *Quatuor, inquit, facies uni*.⁶ Facies hominis que tunc nobis ostenditur cum Christi incarnationem consideramus. Facies uitul cum eius passionem ad memoriam reducimus; uitulus enim in Lege erat animal immolatum, et significabat Christum immolandum. Facies aquile nobis ostenditur quando eius ascensionem consideramus. Facies leonis quando districti iudicii examinationem ad memoriam reducimus.

7 Prima facies nobis ostenditur ne superbiamus, set humiliemus nos perfecte et deiciamus. Quis enim non erubescit superbire si attente consideret quantum Deus

¹ Transcribed by Andrew T. Sulavik from manuscript: Venezia, Biblioteca Nazionale Marciana 1897, ff. 254vb-255vb; J. B. SCHNEYER, *Repertorium*, v. 2, p. 480, n. 38; TH. KAEPPEL, *Scriptores*, v. 2, p. 111, n. 1546.

² emisti] omitted, but added in the margin in another hand

³ comparacione] conspectu written, but I have written with the Vulgate

⁴ non] dicit written after and expunged

⁵ gracia] perhaps gracia should be facies?

⁶ uni] viii, I have written with the Vulgate

exinaniuit semetipsum etc., <id est> Filius Dei qui factus est filius hominis, Conditor hominis qui factus est homo? Parum dico, ideo factum est fenum, Ysa. XL: *Omnis caro fenum. Verbum autem caro factum est.* Ergo Verbum factum est fenum. Hoc autem congruebat nostre saluande miserie. *Homo enim cum in honore esset, non intellexit. Comparatus est iumentis.* Et ideo delectabatur comedere fenum, quod uidens benignissimus Creator noster quod homo, quem creauerat ad fruendum pane angelorum, auertat se a bono incommutabili, delicias reputans fenum rerum temporalium com[m]edere, assumpsit infirmitatem nostram, ut sub feno nostre mortalitatis homines brutales ad amorem suum alliceret. Qui enim fastidiebant com[m]edere <manna>, qui |255rb| est panis angelorum. "Erubescat ergo homo esse superbus, quia humilis factus est Deus." De hac facie dicit Psalmista: *Celi, qui sunt alti, id est superbi, distillauerunt, a facie Dei Synay, a facie Dei Israel;* et in Ysa.: *Vtinam disrumperes celos, et descenderes; a facie tua montes <defluerent>* etc.!

8 Secunda ut feruenter Deum diligamus, Ps.: *Ignis a facie eius exarsit; car<bones> suc<censi> sunt ab eo.* Bernardus: "Super omnia amabilem te michi reddit, bone Ihesu, calix quem pro me bibisti, opus redemptionis nostre. Hic omnino amorem meum facile uendicat totum sibi."

9 Tercia ut precipue in ipsum confidamus. Quis enim desperet de misericordia, considerans fratrem suum, Dominum Ihesum Christum, eleuatum ad dexteram Patris, et allegantem⁷ pro miseris fratribus suis, quos reliquit in loco horroris? Confidamus ergo nec desperemus. *Caro enim et frater noster est,* sicut dicitur in Genesi, et ille allegat pro nobis, I Io. 1: *Aduocatum habemus.* Bernardus: "Securum habes, O homo, accessum ad Deum" etc. De hac facie dicitur Hester II: *Valde admirabilis <es> domine, et fa<cies> t<ua> p<lenu> est grciarum.*

10 Quarta ut ipsum continue timeamus, Amos III: *Leo rugiet, quis non timebit?* Tunc enim erit ut leo paratus ad uindictam qui modo contempnitur ut agnus paratus ad misericordiam. Bernardus: "*Cognoscetur Dominus iudicia faciens,* qui modo ignoratur misericorditer agens." De ista facie dicitur in Ps.: *A facie Domini mota est terra et cetera.*

11 Quarta gracia est gracia confirmationis, de qua I Pe. v. Hanc inueniunt mundo abrenunciantes, Ruth II: *Vnde hoc michi, ut inueniam gratiam ante oculos tuos, et nosse me |255va| dignareris peregrinam mulierem?* id est que eram ante peccatrix et a Deo per peccatum alienata. *Et respondit: Nunciata sunt michi <omnia> que feceris, quod reliqueris parentes tuos, et terram in qua nata es, et ueneris ad populum quem antea nesciebas,* quasi dicat: Ideo inuenisti, quia⁸ reliquisti ista. Impossibile enim est quod homo propter amorem Dei relinquat patrem et matrem, et intrat religionem, in qua sunt congregati quasi *ex omni natione, que sub celo est, populi,* quem ante nesciebat, et non inueniat gratiam apud Deum. Mentiri enim non potest Veritas, que dicit Mt. XI: *Nemo est qui relinquit domum.*

12 Set quomodo aliquis potest scire si inuenit gratiam? Sciencia enim certitudinali scire non potest: *Nemo enim scit utrum amore uel odio* etc. Potest tamen scire sciencia coniecture per aliqua signa que ad presens sunt.

⁷ allegantem] alligantem

⁸ quia] quare written, and expunged, and quia added in same hand

13 Primum signum est ueteris conuersationis inmutacio, quando scilicet huius gestus et mores quos habebat in peccato, corrigit in melius, ut oculi eius et aures et alii sensus et gestus corporis, qui prius inordinati erant et expositi illicitis, componantur et restringantur, et etiam a licitis. Et quod hoc sit signum gracie inuente patet per illud Hester III: *Si placet regi et inueni gratiam coram oculis eius etc. <obsecro, ut nouis epistolis, ueteres> Aman littere, insidiatoris et hostis Iudeorum, quibus eos in cunctis prouinciis regis perire preceperat, corrigan- tur.* Littere istius Aman sunt gestus et mores ueteris conuersacionis, quibus ille iniqus Aman, insidiator Christianorum, membra nostra informat in periculum animarum nostrarum. Sicut enim littere sunt signa manifestancia intencionem |255vb| occultam, ita gestus exteriores nunciant de homine interiori, unde: *Amictus corporis et risus <dentium, et ingressus hominis, enuntiant de illo> etc.*, Ecclesiastico XIX. Set iste littere nouis corriguntur epistolis quando in mores compositos et honestos commutantur. Et hoc est signum gracie inuente.

14 Secundum signum est boni propositi recta executio, Luce I: *Inuenisti gratiam* etc. Et quomodo possit hoc scire? Et statim sequitur: *Ecce concipies, et paries filium, et uo<cabis> nomine eius Ihesum* etc. Vnde quod homo concipit bonum propositum et parit, id est opere implet, et hoc propter salutem suam – hoc est signum⁹ gracie inuente.

15 Tercium signum est bonorum operum multiplicacio.

16 Quartum signum est desiderium celestis patrie et anhelacio, II Reg. xv: *Si Inuenero gratiam in oculis Domini, reducet me*, ad patriam scilicet celestem a qua exulauit per peccatum, *et ostendet michi archam et tabernaculum suum.* Hoc significatum est <in> Exo. XXXIII, ubi Dominus dixit ad Mo<ysen>: *Inuenisti gratiam coram me, et te ipsum noui ex nomine.* Et statim Moyses: *Ostende michi gloriam tuam*, in quo ostenditur quod euidentissimum signum gracie inuente est desiderium celestis patrie.

⁹ signum] gratiam written after and expunged